

Reactie KAVB op voorgestelde Wijziging Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden (alternatieven chemische gewasbeschermingsmiddelen)

Met het voorgestelde wijzigingsbesluit wordt in het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden een grondslag opgenomen om bij ministeriële regeling het gebruik van alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen te kunnen verplichten. Het gaat daarbij onder meer om alternatieven voor het toepassen van glyfosaathoudende middelen voor het doodspuiten van grasland, groenbemesters en vanggewassen. De alternatieven dienen te voldoen aan de criteria noodzakelijkheid, evenredigheid en geschiktheid.

KAVB tekent bezwaar aan tegen het liggend voorstel en sluit schaarst zich achter de reactie van LTO Nederland.

In aanvulling op de zienswijze van LTO Nederland heeft KAVB nog een aantal aanvullende punten die zij graag onder de aandacht wil brengen.

1. Het ministerie van LNV, LTO Nederland en andere partijen werken samen in het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030. Het zoeken en implementeren van alternatieven moet wat LTO betreft verder worden gestimuleerd. Daarom LTO pleit dan ook voor beleid waarin positieve prikkels centraal staan. Het Uitvoeringsprogramma is een samenwerking met het ministerie. Met het voorstel gaat de minister voorbij aan deze samenwerking en neemt hij deze niet serieus. KAVB pleit voor doelsturing icm benchmarking zoals in 'Regio Aanpak'. De minister moet de eigen instituties en aangenomen regelgeving serieus blijven nemen en blijven volgen. De minister kiest met het voorgenomen besluit direct in te grijpen in het toelatingsbeleid van het Ctgb. De minister wil alternatieven van gewasbeschermingsmiddelen verplichten, zonder dat daarvoor een onafhankelijke wetenschappelijke beoordeling is geweest. De criteria waaraan de alternatieven moeten voldoen, noodzakelijkheid, evenredigheid en geschiktheid, zijn niet onderbouwd en kunnen naar willekeur worden gebruikt. Daarnaast, deze criteria zijn geheel andere criteria dan die het Ctgb toepast.
2. De minister schakelt met de gekozen route voor het inrichten van een nieuwe ministeriële regeling de politiek en Ctgb uit. De regeling en de eronder vallende gewasbeschermingsmiddelen behoeven niet getoetst te worden door partijen en behoeven niet afgestemd te worden met het Ctgb en met de Tweede Kamer. Besluit hoeft niet voorgelegd te worden aan de Tweede Kamer. Minister kan zelf besluiten om alternatieven voor specifieke middelen te verplichten. In dit geval glyfosaat. Dit is geen zorgvuldige route.
3. Een van de acties onder het uitvoeringsprogramma is het komen tot een IPM-aanpak voor de toepassing van glyfosaat bij grasland, groenbemesters en vanggewassen. Deze aanpak sluit aan bij de opstelling van KAVB voor de toepassing van glyfosaat: het middel wordt alleen gebruikt als alle IPM-stappen zijn doorlopen en niet voldoende hebben geredend. De actie uit het UP heeft geresulteerd in de gepubliceerde [IPM-benadering](#), die in de praktijk wordt uitgerold. Dit heeft ertoe geleid dat een groot aantal leden alleen nog maar alternatieven van glyfosaat gebruikt, met name mechanische methoden. Uit een recente representatieve enquête van LTO Noord en KAVB onder boeren en telers blijkt dat driekwart van de ondervraagde ondernemers bekend is met de alternatieven voor glyfosaat. Een derde van de ondervraagden gebruikt geen glyfosaat. Een groot aantal ondernemers werkt met de alternatieven voor glyfosaat, met name met mechanische alternatieven. Bijna een derde van de ondervraagden werkt tussen de drie en vijf jaar met de alternatieven.
4. De minister gaat voorbij aan de specifieke regionale bepalingen, zoals de erosiebeperkende maatregelen die voor de land- en tuinbouw in Zuid-Limburg gelden. Op basis van deze provinciemaatregelen is landbewerking in sterke mate beperkt en is glyfosaat een van de weinig beschikbare mogelijkheden voor de toepassing bij grasland, groenbemesters en vanggewassen.
5. Als glyfosaat niet langer is toegestaan bij het vernietigen van vanggewassen, dan heeft dit gevolgen voor de toepassing van niet-kerende grondbewerking (NKG) en dus voor klimaatdoelen; er zal namelijk meer geploegd gaan worden. NKG wordt nu bij de eerste bloembolbedrijven onderzocht. Daarnaast zal het leiden tot meer bodemgebonden ziekten en plagen. Onder het huidige mestbeleid moet op zand- en lössgronden het vanggewas tot en

met 1 februari op het land staan. Het is belangrijk een vanggewas in het najaar voor het planten goed onder te werken om een goed plantbed te creëren voor de volgende teelt. Dit geldt bijvoorbeeld voor Hyacint en Crocus. Als het vanggewas niet goed is afgestorven en ondergewerkt heeft dit gevolgen voor de nieuwe teelt, denk hierbij aan bodemgeboden ziekte en plagen. De afhankelijkheid van chemische onkruidbestrijding (o.a. glyfosaat) is bij niet-kerende grondbewerking (NKG) hoger dan bij ploegen. De bloembollensector heeft een eigen dynamiek vanwege het telen in de winterperiode. Het zaaien van vanggewassen zal stoppen wat resulteert in toename van stro-gebruik, milieutechnisch is dit geen wenselijke situatie.

6. Jaargetijde zijn van invloed op een alternatief. Graslandvernietiging voor een reizende bollenkraam vindt plaats in september. Vergelijkbare alternatieven als glyfosaat zijn er in deze periode niet
7. De voorgenomen maatregel geeft telers een concurrentienadeel ten opzichte van andere Europese landen.